

มติชน

วันจันทร์ที่ 17 กรกฎาคม พุทธศักราช 2549 ปีที่ 29 ฉบับที่ 10355 ราคา 8 บาท

普通话 Pǔtōnghuà

ปัจจุบันคนจีนในสาธารณรัฐประชาชนจีนใช้คำว่า 普通话 / 普通話 Pǔtōnghuà ผู้ทงฮว่า ในความหมายว่า ภาษาจีนกลาง คำนี้มาจากคำศัพท์ pǔtōng ธรรมดา ทั่วไป ทั่วๆ ไป

huà = คำพูด ภาษา Pǔtōnghuà จึงแปลตามศัพท์ว่า ภาษาที่ใช้กันทั่วไปในประเทศจีน ซึ่งก็คือ ภาษาจีนกลาง นั่นเอง

นอกจากคำว่า Pǔtōnghuà แล้ว ยังมีคำซึ่งสื่อความหมายถึง “ภาษาจีนกลาง” อีกหลายคำ ภาษาจีนกลางคือภาษาราชการของประเทศจีน ในสมัยราชวงศ์หมิง (ค.ศ.1368-1644) จึงใช้คำ 官話 / 官話 Guānhuà กวานฮว่า = ภาษาของพวกข้าราชการ (ซึ่งถือว่าเป็นภาษาราชการ) สื่อความว่า ภาษาจีนกลาง คำ Guānhuà นี้เป็นที่มาของคำภาษาอังกฤษว่า Mandarin โดยชาวตะวันตกในยุคนั้นนำคำ Mandarin = ข้าราชการ มาใช้ หมายความว่า Guānhuà ด้วย ดังนั้น คำ Mandarin จึงมีอีกความหมายหนึ่งว่า ภาษาจีนกลาง

ในสมัยสาธารณรัฐจีน (ค.ศ.1911-1949) รัฐบาลจีนให้ใช้คำศัพท์ที่บัญญัติขึ้นใหม่สำหรับ ภาษาจีนกลาง ว่า 國語 / 國語 Guóyǔ กั๋วยฺหฺวี ซึ่งแปลตามศัพท์ว่า ภาษาของชาติ ภาษาประจำชาติ

ต่อมาเมื่อเปลี่ยนการปกครองเป็นสาธารณรัฐประชาชนจีนในปี 1949 แล้ว ก็ได้บัญญัติศัพท์ใหม่สำหรับภาษาจีนกลาง ว่า 标准的现代汉语 / 标准的现代汉语 Biāozhǔn de Xiàndai Hànyǔ เปียวจั้นเตอะเสี้ยนไตอันยฺหฺวี = ภาษาจีนมาตรฐานยุคปัจจุบัน แต่ในการใช้ทั่วไปจะใช้สั้นๆ ว่า Hànyǔ

คำ Hànyǔ และ Pǔtōnghuà ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันเมื่อสื่อความถึงภาษาจีนกลาง อย่างไรก็ตาม ชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศต่างๆ ยังนิยมเรียก ภาษาจีนกลาง ว่า 中文 Zhōngwén จงเหวิน หรือ 华语 / 華話 Huáyǔ ฮว่ายฺหฺวี ด้วย

หมายเหตุ - ตัวอักษรจีนจะให้ทั้ง 2 ระบบ คือ ตัวอักษรจีนแบบตัวย่อ ตามด้วย ตัวอักษรจีนแบบตัวเต็ม ยกเว้นในกรณีที่คำนั้นๆ ไม่มีตัวอักษรจีนแบบตัวย่อ จากนั้นจะให้เสียงอ่านโดยใช้ตัวอักษร Hànyǔ Pīnyīn แล้วจึงทับศัพท์เป็นภาษาไทย ซึ่งบางครั้งก็ไม่อาจเทียบเสียงตามอักษรวิธีไทยปกติได้ เช่น yǔ ต้องทับศัพท์เป็น ยฺหฺวี ในการอ่านให้ออกเสียง ยฺ ควบกับเสียง หวี เป็นพยางค์เดียวกันไป

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง